

Innhold

Innledning	9
Del 1	
TEORETISK OG FILOSOFISK GRUNNLAG	13
Kapittel 1	
Hva er musikk?	15
Ontologiske grunnforståelser	17
1. Musikk-som-objekt	19
2. Musikk-som-prosess	21
3. Musikk-som-sammenfiltret	23
4. Musikk-som-ikke-eksisterende	24
Musikkfagets musikkforståelse	25
Musikkens grunnelementer – konsepttilnærming	25
Kjerneelementene	28
Oppsummering	32
Kapittel 2	
Hva er kultur?	35
Tre nøkkelparametre for å forstå kulturforståelse	37
Første nøkkelparameter: Verdiaksen	
– <i>er kulturbegrepet ladet med verdi?</i>	37
Andre nøkkelparameter: Endringsaksen	
– <i>viser kulturbegrepet til noe som er i endring?</i>	40
Tredje nøkkelparameter: Synlighetsaksen	
– <i>hvordan forstås innholdet i en kultur?</i>	43
Kultur og identitet	47
Oppsummering	52

Kapittel 3

Hva er det å forstå? 54
 Tre måter å forstå på 57
 Kan vi forstå kultur? 61
 Oppsummering 64

Del 2

DIDAKTISK DEL 67

Kapittel 4

Noen didaktiske utfordringer 69
 Tidsklemma 69
 Vurdering 70
 Undervisningens metode og innhold 74
 Flerkulturell musikkundervisning 76

Kapittel 5

Fagfornyelsen og fagfornyelsens kulturforståelse 83
 Kulturforståelse i læreplanens overordnede del 83
 Kulturforståelse i musikkfagets læreplan 85
 Kulturforståelse i læreplanens kompetansemål 88
 Kort om grundig lesing, grunne forståelser og legitimering av musikkfaget. En oppsummerende refleksjon 98

Kapittel 6

Ti råd til musikk læreren om kulturforståelse 101

Del 3

IDÉBANK 107

Kapittel 7

Musikk som samfunnskommentar 109
 Innledning 109
 Eksempler og mulige innganger fra verden «der ute» 110
 Sex Pistols – «God save the Queen» 110
 Grand Prix 2021 112
 Bygdevisen («Kor e hammaren, Edvard?») 113
 Lett å være rebell i kjellerleiligheten din 114

Forbudte sanger (unsongs.com)	116
Viser under hakekorset	117
Safemuse.org og Freemuse.org – defending artistic freedom	119
Andre kjente eksempler på musikk og kamp for menneskeretter	119
Elevenes verden	119

Kapittel 8

Musikk og idoler	124
Innledning	124
Idoler som kulturrepresentanter	125
Idolenes resonans i oss selv	127
Vurderinger av image og person	128
Eksempler (fra verden «der ute»)	130
Elevenes verden	131
Ideer til oppgaver i klasserommet	132

Kapittel 9

Musikk og funksjon	135
Innledning	135
Eksempler (fra verden «der ute»)	136
Fysisk arbeid	137
Kognitiv funksjon	137
Ritualer og sosial tilhørighet	137
Elevenes verden	139
Musikk og multitasking	139
Ideer til oppgaver i klasserommet	141

Kapittel 10

Musikk og identitet	144
Innledning	144
Musikk og «jeg-et»	145
Musikk og familie, venner, barnehage, skole og fritidsaktiviteter	146
Musikk og livshendelser – «Livets soundtrack»	146
Musikk og «vi-et»	147
Musikk, sosial markør og stereotyper (økonomi/yrker/sosial klasse)	148
Ideer til oppgaver i klasserommet	149
Musikk – tid og sted	151

Kapittel 11

Musikk og kvalitet	153
Innledning	153
Hvorfor liker cowboyer køntry?	153
Eksempler fra verden	155
Kvalitet i vestlig klassisk musikk	155
Kvalitet på tv – musikkkonkurranser	156
Kvalitetsforståelse i musikkanmeldelser	158
Kvalitet i et ukjent kulturfellesskap	160
Autensitet	161
Kvalitet i elevenes arbeid og produkt	
– et meta-blikk på kvalitetsvurderinger i musikkfaget	162
Konkurransen i musikk	164
Elevenes verden	165
Ideer til oppgaver i klasserommet	167
Bildeliste	171
Kildeliste	172